

Iedereen heeft

Voetbaltalent

nummer
50

SAMEN TALENT ONTWIKKELEN

Trainersopleidingen nog meer op maat

Art Langeler en Marco Bout
over de ontwikkelingen van
de KNVB Academie

Hoofd Opleiding

Onmisbare schakel voor een
goede jeugdopleiding

Rinus

Online assistent-trainer

Art Langer en Marco Bout over de ontwikkelingen van de KNVB Academie

Trainersopleidingen nog meer op maat

Om het Nederlandse voetballandschap duurzaam dóór te ontwikkelen zijn goede voetbaltrainers nodig. Trainers voor de kleinste pupillen op een modderig bijveld tot en met hun collega's die werkzaam zijn in de meest hypermoderne stadions. Het opleiden van voetbaltrainers gebeurt in ons land in eerste instantie door de KNVB Academie. Waar staan we nu en wat zijn de plannen? We spreken erover met Art Langer en Marco Bout, respectievelijk Directeur Voetbalontwikkeling en Coördinator Voetbalopleidingen.

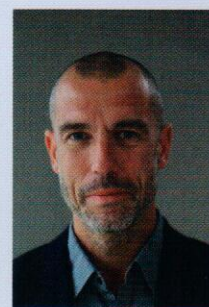
Foto: KNVB Media

Met de aanstelling van Art Langer en Marco Bout probeert men in een ambitieus tempo plannen te maken en uit te voeren binnen de KNVB Academie. Een belangrijke en concrete doelstelling staat hierbij volgens Art Lan-

geler als een stip aan de horizon: 'In 2022 moeten alle opleidingen die de Academie verzorgt in de vernieuwde opzet minimaal één keer gegeven zijn. Een van de achterliggende doelen is daarbij dat iedere voetbal(st)er in Nederland een goede trainer-coach heeft, passend bij het niveau en de leeftijd. Dit gaat een omvangrijk project worden waar we in 2019 over naar buiten gaan treden. Daarnaast willen we internationaal gezien topopleidingen aanbieden. We hebben een team van zes personen samengesteld die ervoor moeten zorgen dat er binnen

vier jaar recht wordt gedaan aan de genoemde uitgangspunten. Dit team bestaat naast mij uit Teun Jacobs, Lennard van Ruiven, Marco Bout, Sander Roege en (part-time) Thomas van der Staak. In de eerste maanden van volgend jaar zal er een tijdsbestendig visiedocument liggen waaruit een tijdsplan volgt om de diverse opleidingen te herzien. Ons startpunt was de geschiedenis van de KNVB Academie. We zijn dus te rade gegaan bij personen die de opleiding in het verleden vorm hebben gegeven, hebben gesprekken gevoerd over gemaakte keuzes en alle bestaande visiestukken, aanbevelingen en syllabi opgezocht en doorgenomen. Vanuit dit verleden en deze bundeling van alle documenten en ervaringen proberen we het in de tijdsgeschiedenis van nu en de toekomst te plaatsen bij het maken van keuzes voor de opleidingen.'

Marco Bout: 'Het is belangrijk dat alle kennis en ontwikkelingen binnen de KNVB Academie duurzaam zijn. We moeten niet afhankelijk zijn van personen

die na enige tijd misschien vertrekken. Met de huidige opzet van onder meer hoofddocenten en onderwijsontwikkelaars borgen we de inhoud en de ontwikkelingen goed. Als er iemand weggaat, zal het ontwikkelproces gewoon doorgaan. We hebben moeten vaststellen dat het hier de laatste jaren aan ontbroken heeft. Door welke reden dan ook werd er onvoldoende gedaan met de evaluaties die terugkwamen uit het werkveld van diverse opleidingen. Gevolg: een aantal opleidingen zien er al jarenlang hetzelfde

uit, terwijl de wereld in de tussentijd niet stilgestaan heeft.

In algemene zin proberen we de trainersopleidingen steeds meer op maat te maken. Dat is wel altijd lastig, omdat je te maken hebt met een diploma waardoor je moet voldoen aan bepaalde criteria op basis van toetsing. Het profiel, met de kerntaken die bij de functie horen waarvoor je wordt opgeleid, bepaalt voor een belangrijk deel elk opleidingsprogramma. Maar je kunt je voorstellen dat de ene cursist meer tijd nodig heeft om zich een thema eigen te maken dan de andere. Op die momenten kun je dus op maat je opleiding proberen in te richten.

De KNVB Academie heeft de afgelopen jaren haar visie op leren, opleiden en kwalificeren tegen het licht gehouden en op een aantal punten aangescherpt, verdiept en vernieuwd. Het CAR-model van Luc Stevens ligt hieraan ten grondslag (drie basisbehoeften: Competentie, Autonomie, Relatie). Daarnaast zijn en worden de profielen van de trainer-coaches herijkt; in een profiel staat beschreven wat er verwacht wordt van een trainer-coach in de praktijk en als hij/zij net van de opleiding af komt. Dit betekent dat de hele voetbalpiramide een verandering ondergaat. Om niet alles tegelijk aan te passen (vanwege haalbaarheid en organiseerbaarheid) is gekozen om te starten met UEFA PRO, UEFA A (Youth) bij de topopleidingen en Pupillentrainer en Juniorentrainer bij de breedte-opleidingen. De aangepaste koers betekent een andere manier van opleiden en een andere manier van toetsen. Deze aanpassingen worden momenteel in bovenstaande opleidingen ingebied. De eigen verantwoordelijkheid van de cursist om te komen tot leren is in alle opleidingen belangrijk.

Als je kijkt naar de opleidingspiramide (zie de afbeelding, red.) dan zien we nog steeds een brede basis (niveau 1) tot en met de spitse top (UEFA Pro). We zullen per opleidingsniveau proberen te duiden wat de belangrijkste

OPLEIDINGSMODEL

ontwikkelingen zijn en gaan zijn. Verder valt direct op dat er nu een HO-lijn is toegevoegd: de opleidingen voor de Hoofden Opleiding. Op alle niveaus worden deze opleidingen inmiddels gegeven en voortdurend doorontwikkeld.'

Niveau 6

Marco Bout: 'In de opleiding UEFA Pro van 2017/2018 waren de eerste tekenen van de verandering en vernieuwing voor het eerst te zien. Zo is de toelating aangepast waardoor trainers met veel ervaring (en minder spelerservaring) meer mogelijkheden hebben gekregen om toegelaten te worden. Tevens is de inhoud van de opleiding aangepast en is het aantal en de vorm van de opdrachten gewijzigd. Na deze opleiding is een grondige evaluatie uitgevoerd en wordt op basis hiervan voor komend seizoen de nieuwe opleiding ontwikkeld. Net als bij de UEFA A-opleiding is de toelating vervroegd om potentiële cursisten en clubs meer tijd te geven om afspraken te maken. Dit is ook op een logisch moment in het seizoen (rondom de winterstop). Naast de inhoud van de opleiding wordt ook gekeken naar de begeleiding van de cursisten; hoe kunnen we deze zo goed mogelijk faciliteren, zo-

dat zij in een optimale leeromgeving komen?'

Niveau 5

Marco Bout: 'UEFA A en A Youth: op basis van evaluatie van cursisten, wensen die al langer aangegeven worden, veranderingen in de voetbalwereld en bijbehorende (vernieuwde) kwalificatieprofiel en nieuwe inzichten van de opleidingsontwikkelaars wordt op dit moment de UEFA A (Youth) opleiding bekeken met het doel om in 2019/2020 een verbeterde opleiding (inclusief opdrachten en toetsing) te faciliteren. Een van de reeds duidelijk merkbare veranderingen is het eerder uitvoeren van de toelatingsprocedure van de opleiding. De inschrijving is op dit moment geopend en de potentiële cursisten krijgen begin februari 2019 te horen of ze toegelaten worden tot de opleiding. Door deze toelating te vervroegen hebben cursisten en clubs meer tijd voor het maken van afspraken in het nieuwe seizoen. Hiermee wordt (eindelijk) tegemoet gekomen aan een van de wensen van de cursisten. Verder is afgelopen seizoen op het gebied van VCT een onderwijskundige aanpassing gedaan. Er is een digitale VCT-tool: cursisten maken een plan-

TECHNISCHE OPLEIDINGEN (KNVB ACADEMIE)

Seizoen 2017/18	Cursussen	Deelnemers	Geslaagd	Gezakt	Afgemeld	Beëindigd	niet toelaatbaar	Herexamen of cursus nog niet beëindigd
UEFA C YOUTH	15	359	237	16	30	24	52	
UEFA C	12	305	159	10	30	26	80	
UEFA C voor (ex-) contractspelers	1	35	27		5		3	
UEFA C pilot BVO	6	84	63	10		3	8	
Trainer-coach zaalvoetbal III	1	36	20			11		5
UEFA B Futsal	2	30	24		5		1	
UEFA B voor (ex-) contractspelers	1	29	25					4
UEFA B	5	177	53	1	22		96	5
UEFA B YOUTH (Pilot)	2	36	26	1	7		1	1
UEFA A	1	53	21	1			29	2
UEFA A YOUTH	2	78	33		1		42	2
Trainer-coach I Jeugd applicatie	1	5	5					
Hoofd Opleidingen Pro	1	16	15			1		
Hoofd Opleidingen A	1	11	11					
Hoofd Opleidingen B	6	47	41		6			
Specialist Jeugdvoetbal	0							
Goalkeepercoach A	0							
Coach Betaald Voetbal	1	33	14					19

ning en een toets en op basis van de uitkomsten van de cursisten gaat de docent de inhoud van de bijeenkomsten bepalen. De docent kan op basis van deze uitkomsten veel gericht en beter differentiëren en maatwerk bieden aan de cursisten. Dit wordt verder geëvalueerd en er wordt gekeken welke thema's in de toekomst op eenzelfde manier kunnen worden behandeld.'

Niveau 4

Marco Bout: 'Op het niveau van UEFA B is de Youth-variant erbij gekomen. Daarvan zijn een aantal pilots gedraaid en deze zullen in het komende voorjaar een vervolg krijgen. Bij UEFA B Youth hebben we de opleiding voor het eerst een kalenderjaar laten omvatten. Dus startend in januari/februari en dan een jaar lang. Voorheen gingen we van start als een voetbal-seizoen was begonnen. Door in januari/februari te starten, kun je ook de voorbereidingsperiode in de praktijk meenemen, en niet alleen in theorie. Deze opzet krijgt een vervolg bij de reguliere UEFA B en UEFA C. De opleiding bestaat, zoals alle trainer-coachopleidingen, uit twee delen: een cursusgedeelte en een ervaringsgedeelte. Het ervaringsgedeelte is een verplichte vaste stageplek bij een O19-

of O17-team van minimaal twee keer per week van minimaal anderhalf uur gedurende de gehele duur van de opleiding. De meest voorkomende en gewenste situatie is dat deelnemers zowel voor als na de zomerstop stage lopen op dezelfde stageplek. In enkele gevallen wisselt een deelnemer in de zomerstop van stageplek. Dit is zoals gezegd niet wenselijk maar niet onoverkomelijk zolang de stageplek en de praktijkbegeleider voldoen aan de gestelde eisen.'

Niveau 3

Marco Bout: 'Niveau 3, UEFA C: omwille van tijd en capaciteit hebben wij nog geen start gemaakt met de

doorontwikkeling van de UEFA C. Wel wordt er momenteel gekeken om alle profielen van onze trainer-coaches in één lijn binnen onze piramide opnieuw vast te stellen.'

Niveau 2

Marco Bout: 'Pupillentrainer: op basis van de evaluaties van de cursisten, gesprekken met docenten en ondersteuners en nieuwe inzichten van de opleidingsontwikkelaars is er een vernieuwde opzet ontwikkeld. Hierin is meer aandacht voor onderwijs in de praktijk, meer aandacht voor het pedagogisch handelen van de trainer-coach, zijn er meer mogelijkheden voor individuele begeleiding door een

Video-Analist B

Marco Bout: 'Na twee succesvolle pilots draait dit seizoen de derde opleiding Video-Analist B. Met veel enthousiasme en expertise verzorgen de video-analisten van de nationale elftallen deze opleiding. Hierin staan een mix van werken in een online omgeving, het filmen in de praktijk en klassikale instructie en demonstraties centraal. Een elektronische leeromgeving gekoppeld aan de online analyse-tool vormt het communicatieplatform tussen de docenten en de deelnemers. Daarnaast zijn er verschillende ontwikkelopdrachten die de deelnemers zelfstandig kunnen uitvoeren en waar ze feedback op krijgen van de docenten. Inmiddels hebben enkele van onze cursisten al onderdak gevonden bij eredivisieclubs. Een mooi podium voor nieuw talent om zich aan te dienen.'

lager deelnemersaantal, is meer maatwerk mogelijk door de inzet van blended learning en formatieve toetsing, zijn er verbeterde voorwaarden voor onze docenten en een vernieuwde leeromgeving waarbinnen alle communicatie en documentatie plaatsvindt. De pilots gaan in het voorjaar van 2019 van start en het is de bedoeling om in het najaar van 2019 landelijk deze vernieuwde opleiding Pupillentrainer te verzorgen.

Juniorentrainer: in navolging van de Pupillentrainer zal de opleiding Juniorentrainer dezelfde metamorfose ondergaan. Dezelfde uitgangspunten die zijn gehanteerd voor Pupillentrainer zullen worden toegepast op de huidige opzet van Juniorentrainer. Daarnaast zullen de pilots van Pupillentrainer grondig worden geëvalueerd en de uitkomsten hiervan zullen ook worden vertaald naar Juniorentrainer.'

Niveau 1

Marco Bout: 'Aan de onderkant van de piramide, op niveau 1, zie je de basismodule JVTCT. Dit betreft een laagdrempelige opleiding van vijf avonden voor de startende trainer-coach in het jeugdvoetbal. Door ook de Hoofden Opleiding van de cursisten mee te nemen in de opleiding, proberen we ook clubs te beïnvloeden. Hierbij speelt het borgen van positieve ontwikkelingen binnen clubs een rol. Bij de

HO C, B en A

Marco Bout: 'Na de pilots van het afgelopen jaar hebben wij deze opleidingen met de pilot-cursisten, de Technisch Jeugdcoördinatoren, de afdeling Voetbalontwikkeling en de Academie grondig geëvalueerd. Hierdoor zijn er enkele onderdelen van het kwalificatieprofiel veranderd. Daarnaast hebben wij het programma nog beter laten aansluiten bij het voetbalseizoen en de problematiek die een Hoofd Opleiding gedurende zo'n seizoen het hoofd moet bieden. Dit had wijzigingen tot gevolg voor de ontwikkelopdrachten, het leerplan, de toetsing en ook de inrichting van de bijeenkomsten. Deze vernieuwde opleidingen draaien nu op verschillende locaties in het gehele land. Het bijzondere van dit traject is dat het in tegenstelling tot een trainersopleiding veel minder een individueel traject is. De HO-lijn is ingestoken als een traject van de cursist met de vereniging en de ondersteuning van de KNVB. Op deze wijze beïnvloeden wij niet alleen ongeveer honderd Hoofden Opleiding, maar indirect dus ook honderd verenigingen en hierdoor dus duizenden spelers.'

opleidingen van een aantal betaald-voetbalclubs zie je tegenwoordig ook expliciete aandacht voor de ontwikkeling van de trainer-coaches. Bij FC Utrecht is bijvoorbeeld Jan van Loon aangesteld als 'Head of coaching'. Dat lijkt mij een heel goede zaak. Maar ook binnen amateurclubs is het begeleiden van trainer-coaches goud waard, terwijl het reguliere Hoofd Opleiding hier niet altijd tijd voor heeft of maakt. Want dan moet je echt het veld op, trainingen en wedstrijden observeren, gesprekken voeren en met de trainer-coaches aan de slag.'

Rol jeugdbondscoaches

Art Langelier is vanuit zijn functie ook verantwoordelijk voor de nationale teams

onder Oranje. Hierdoor zijn de lijntjes kort als het gaat om het voornemen om de jeugdbondscoaches ook een rol te geven tijdens diverse scholingsmomenten van de opleidingen.

Art Langelier: 'We hebben een visie op voetballen en opleiden bij onze nationale jeugdteams, waarbij het ultieme doel is om volwaardige internationals voor het A-team op te leiden. Het zou raar zijn als dat helemaal geen link heeft met de inhoud van onze trainersopleidingen, of als een jeugdbondscoach iets doet wat totaal niet past binnen de opleidingsvisie van de KNVB. Ook op dit gebied hebben we een team samengesteld dat met een visiedocument bezig is, bestaande uit Nico Jan Hoogma, Kees van Wonderen, Maarten Stekelenburg, Mischa Visser, Arjan Veurink en ik. Dat zal geen telefoonboek worden, maar een heel concreet en bondig document waarin staat hoe we op diverse gebieden willen werken. Denk aan de speelwijze of spelprincipes, omgangsvormen, manier van trainen, belang van zelfregulatie etc. Natuurlijk liggen daar een aantal meer uitvoerige stukken onder, bijvoorbeeld als je het hebt over de uitgangspunten binnen de speelwijze. Het is dus niet zo dat straks iedere cursist bij de KNVB Academie geïndoctrineerd gaat worden door één bepaalde manier van voetballen. Het visiedocument geeft via de algemene uitgangspunten richting aan een mogelijke discussie. Bij UEFA C blijft deze discussie misschien beperkt

Profclub als beïnvloeder

Art Langelier: 'We kennen het K&P model. Op basis van objectieve criteria worden jeugdopleidingen gewaardeerd. Ik hoop dat we naar een situatie gaan waarin er ook ruimte is voor profclubs om bepaalde zaken op hun eigen niveau in te richten voor de amateurclubs in de omgeving. Oftewel, hoe kan de kleinere club X in de buurt van de grote club Y zich toch onderscheiden? Het is dan meestal niet verstandig om hetzelfde te doen als club Y. De rol van de KNVB zou hierbij ondersteunend of adviserend moeten zijn. Als voorbeeld zou je kunnen bedenken dat een kleinere profclub niet zelf pupil-lenteams heeft, maar dit structureel laat doen bij een select aantal amateurclubs in de buurt. Het is dan wel van belang dat de gewenste kwaliteit gewaarborgd blijft, dus dan kom je alweer snel uit bij kaderscholing. Volgens mij wordt hiermee de kans groter dat meer voetballende kinderen in de regio hun eigen plafond halen. En het is logisch dat de betreffende profclubs dan ook op een of andere manier beloond moeten worden voor hun inspanningen hierbij.'

tot een redelijk algemene bespreking, terwijl je bij UEFA Pro tot veel diepgaandere gesprekken/discussies gaat komen.

Nu ligt er vanuit het verleden bij de KNVB een bijzonder verfijnd uitgewerkt visiedocument als het gaat om de speelwijze van de nationale jeugdteams. Hierin wordt in detail beschreven hoe we kunnen spelen en trainen, gebaseerd op ons eigen 1:4:3:3 met een dynamisch middenveld. De laatste jaren is wel gebleken dat dit een systeem is dat nog steeds veel gespeeld wordt, maar niet langer de heilige graal is in voetballand. Het internationale (jeugd)voetbal heeft zich op een manier ontwikkeld, dat de kans op winnen voor ons niet groter wordt als we vasthouden aan hetgeen nu beschreven staat. Wat ons betreft blijft zeker driekwart van dat document intact, met dank aan voormalige medewerkers zoals Remy Reynierse en Wim van Zwam, en gaan we verder finetunen op het gebied van de invulling van teamtaken.

Ik denk dat we in Nederland heel veel zaken heel goed doen, juist als we dit vergelijken met het buitenland. Er waren in het land veel geluiden over de gemiste slag en dat het overal beter is dan hier. Nu het iets beter gaat qua resultaat bij de clubs en het nationale team is deze discussie alweer verstomd. In zo'n opportunistische wereld leven we. Bij mijn vorige werkgevers waren we voortdurend bezig om ons dóór te ontwikkelen. Dit moet je juist doen wanneer het goed gaat. Het is natuurlijk logisch dat we consequent aansluiting proberen te vinden bij het buitenland en de ontwikkelingen internationaal bekijken en waar wenselijk omarmen. Met het bovengenoemde team van zes personen hebben we ieder kwartaal reflectie om te bezien of we nog op de goede weg zijn: spreken we iedere betrokkene of stakeholder voldoende? Kunnen we kennis en ervaring opdoen in het buitenland? Zo staan er een aantal landen en visies op onze lijst om in 2019 te bekijken of bezoeken, net zoals er regelmatig buitenlandse bonden bij ons op bezoek komen.

Een andere positieve ontwikkeling in dit kader is dat Eric Gudde en Nico Jan Hoogma rondom iedere uitwedstrijd van Oranje een bezoek afleggen aan het opleidingsinstituut van dat land en proberen mensen aan tafel te krijgen om te spreken over de achterliggende visie. De coaches van onze nationale teams zie ik in de toekomst 'gastcolleges' geven aan hun collega-trainers die op de opleiding zitten. Daarnaast voorzie ik een win-winsituatie omdat er voor de beste cursisten (high potentials) ook ruimte moet zijn om als stagiair of assistent-trainer toegevoegd te worden aan de staf van een nationale jeugdselectie.'

Diploma

Marco Bout: 'Van iemand met een bepaald diploma mag de club verwachten dat hij de bijhorende competenties bezit. Als dat onvoldoende het geval is, verlaagt dit vanzelfsprekend de waarde van zo'n diploma. Bij de KNVB-opleidingen is het niet zo dat iedereen die aan een cursus begint, daadwerkelijk slaagt. Er is een percentage cursisten die gaandeweg de opleiding uitvallen, meestal omdat men heeft onderschat wat de studielast is. En er zijn cursisten die de opleiding wel afmaken maar niet slagen, ook niet na een herkansing. Hier zijn we continu op zoek naar een gezonde situatie: het kan niet zo zijn dat iedereen overal en altijd maar slaagt, maar het kan ook niet zijn dat van de twintig cursisten steeds slechts de helft slaagt, want dan doen we ook iets niet goed. Om zo goed mogelijk aan te sluiten op de cursistengroep is de intake heel belangrijk. Vanaf UEFA C moeten potentiële cursisten een toelatingstest doen. Is deze bij UEFA C nog beperkt, dit wordt steeds grondiger al naargelang het cursusniveau stijgt richting UEFA Pro. De insteek van de KNVB moet zijn dat we ervan uitgaan dat bijna iedereen die we aannemen voor een opleiding, moet kunnen slagen indien hij of zij het programma op normale wijze doorloopt. Bij UEFA A hebben we nu met iedereen een toelatingsgesprek, en niet alleen met die personen die een twijfelgeval wa-

ren op basis van 'de punten'. Hiermee willen we bewerkstelligen dat de kans nog groter wordt dat je slaagt op het moment dat je ook daadwerkelijk wordt aangenomen op de cursus. In die gesprekken kun je als KNVB ook nog eens duidelijk maken wat zo'n opleiding van de deelnemer vraagt.'

Docenten

Marco Bout: 'Behalve een heel goed inhoudelijk onderwijsprogramma moet de KNVB ook beschikken over uitstekende docenten. Zij zijn immers de bepalende factor hoe het programma wordt overgebracht bij de cursisten. Door de verandering in de structuur binnen de KNVB heeft het voortdurend bijscholen van docenten op een lager pitje gestaan. In het verleden lag het opleiden en bijscholen van docenten vooral bij de KNVB-districten door de medewerkers Voetbaltechnische Zaken. Nadat dit veel meer gecentraliseerd is geraakt, is de (regionale) feeling met de docenten in de praktijk een stuk kleiner geworden. We hebben nu regionale hoofddocenten, die door het hele land onze KNVB-docenten opleiden en bijscholen. Zij zijn ook aanwezig 'on the job', op het veld, in de praktijk van de opleidingen.'

Elektronische leeromgeving

Marco Bout: 'De absolute kracht van onze trainersopleidingen heeft altijd op het veld gelegen en dat zal zo blijven wat ons betreft. Onze docenten zijn in staat om dáár de lesstof tot leven te brengen, interactie te krijgen en het didactisch practicum goed in te vullen. Daarnaast kunnen de docent en de cursist gebruikmaken van leermiddelen. Was dat in het verleden bij wijze van spreken een powerpointpresentatie of een excelsheet, tegenwoordig hebben we de elektronische leeromgeving, LISA. Door middel van een digitale leeromgeving kunnen docenten en cursisten met elkaar communiceren, worden opdrachten verspreid en ingeleverd. We zijn nu hard aan het bouwen om een volledig nieuw digitaal portfolio te maken van de trainer hetgeen dus een hopelijk veel

langere periode behelst dan alleen de maanden dat je in opleiding bent. Je kunt je voorstellen dat we naast het digitaal ondersteunen tijdens de opleiding ook meer koppelingen zullen maken met bijvoorbeeld bijscholing, licentie-informatie, Rinus of de KNVB Assistent.

Wat betreft de kennisoverdracht of inhoudelijke verdieping van thema's tijdens de opleidingen hebben we het over blended learning. Een definitie is 'een combinatie van online leren en contactonderwijs', een andere 'een combinatie van campusonderwijs en e-learning'. Hoe dan ook, duidelijk mag zijn dat we steeds meer gebruik kunnen maken van digitale middelen. Cursisten kunnen, vooral ook voorafgaand aan het bijhorende lesmoment, informatie opdoen via digitale of online media en de rol van de docenten en de nieuwe digitale leeromgeving is hierbij faciliterend. De docenten hebben hierdoor ook de mogelijkheid om gebruik te maken van andere werkvormen, waarbij ze als voorbeeld groepjes cursisten laten discussiëren over hetgeen ze op een ander moment hebben gezien. Bij de opleiding voor scheidsrechters wordt er ook structureel gebruikgemaakt van e-learning. Bij de trainersopleidingen geldt dat nu ook voor het onderdeel periodisering. Ik denk dat deze manier van leren alleen maar zal toenemen, ook bij de trainersopleidingen. Dus cursisten maken dan gebruik van e-learning ongeacht hun locatie of het moment en komen dan later samen voor discussie, reflectie of toetsing door de docent.'

Bijscholing

Als we nu kijken op de website van de KNVB Academie en we zoeken naar mogelijkheden van bijscholing, dan is het aanbod van de KNVB zelf zeer beperkt. Daarentegen zijn er wel veel externe aanbieders. Wat vindt u daarvan?

Art Langelier: 'Voorop staat dat elke trainer op ieder niveau zich moet kunnen bijscholen als hij dat wil. De ene wil onderhouden wat hij al geleerd heeft, terwijl de ander er een speci-

alisme bij wil krijgen. Ik hoop dat zo veel mogelijk trainers een dermate grote intrinsieke motivatie hebben dat ze voortdurend op zoek gaan naar nieuwe kennis en vaardigheden. Het is natuurlijk niet zo dat je je alleen kunt bekwalen via de KNVB Academie. Er zijn 1001 wegen om je verder te bekwalen, ook buiten de traditionele wegen. Los daarvan leg ik hier keihard de 'belofte' neer dat we binnen een paar jaar als KNVB garant kunnen staan voor vrijwel elke bijscholing die een voetbaltrainer wenst, al dan niet via externe partijen.'

Marco Bout: 'We zullen daarnaast ook altijd de mogelijkheid blijven bieden aan externe partijen om (bij)scholing aan te bieden waarvoor studiepunten worden afgegeven. Kwaliteit is daarbij leidend. De scholing moet echt gericht zijn op het beter worden in je vak. Wij moeten zorgen dat we een aanbod ontwikkelen dat aansluit op de praktijk en waarmee trainers zich kunnen doorontwikkelen. Het is niet meer van deze tijd dat iemand zijn papieren certificaten is kwijtgeraakt na een ver-

huizing en zodoende met ons contact moet opnemen omdat hij recht heeft op studiepunten. Het digitale portfolio van iedere trainer-coach zal hierin leidend worden. Oftewel, als je straks een bijscholing volgt, krijgt je een zogenaamd digitaal ticket. Dat wordt gescand aan het begin van het scholingsmoment en aan het eind, en die administratie komt dan automatisch in je digitaal portfolio.

Als je nog eens kijkt naar de opleidingspiramide (zie pagina 53, red.), dan zie je tussen de verschillende lagen ook 'BS' staan. Dit betreft bijscholingsmodules. We zullen in de toekomst een soort menukaart krijgen van alle mogelijke bijscholingen op verschillende niveaus. Het met goed succes volgen van bijscholing X geeft je vervolgens een grotere kans om toegelaten te worden op het volgende, hogere niveau in de piramide. Geen garantie, want je moet nog steeds aangenomen worden, maar het zal ongetwijfeld helpen als je relevante extra scholing hebt gevolgd.' 🌀

Kosten

Marco Bout: 'De activiteiten van de KNVB Academie hebben geen winstoogmerk. In het verleden heeft men de kosten voor de KNVB-opleidingen relatief laag kunnen houden dankzij subsidies en een bijdrage vanuit het Materplan Jeugdvoetbal (2001-2011). Ook andere externe subsidies van bijvoorbeeld NOC*NSF voor de opleidingen zijn verdwenen. De cursussen moeten wel ergens van betaald worden. Dan zou de KNVB meer algemene middelen ter beschikking kunnen stellen. Dat betekent dat er uit het algemene potje van de KNVB (gevuld door de contributies van de leden) geld gehaald wordt om trainers op te leiden. Persoonlijk zou ik daar een voorstander van zijn, omdat je prima kunt verantwoorden dat een trainer niet alleen voor zichzelf een opleiding volgt, maar daarmee ook het voetballandschap in bredere zin beïnvloedt aangezien hij wekelijks bezig is met een heel team. Omdat de KNVB een ledenorganisatie is moeten dergelijke financiële keuzes door onze leden gemaakt worden. Dit is niet alleen aan ons. Voor de komende jaren gaan we als KNVB de gemaakte keuzes opnieuw overwegen en mogelijk aanpassingen doen in ons prijsbeleid. We zouden ook kunnen snijden in de kosten, maar dan gaat in onze ogen de kwaliteit achteruit en dat willen we niet. In het buitenland zie je dit wel veel gebeuren: grote cursistengroepen met maar één docent. In Italië zag ik bijvoorbeeld een UEFA A-cursusdag, waarbij één docent op het veld stond met 45 cursisten. Die kant willen wij niet op en dat is een van de redenen waarom wij duurder zijn dan veel andere landen. Wel is het zo dat soms appels met peren worden vergeleken, omdat je in Duitsland bijvoorbeeld cursusgeld betaalt exclusief bijkomende kosten zoals overnachtingen. Bij ons betaal je een zogenaamde all-in-prijs.'

Een onmisbare schakel voor een goede jeugdopleiding

Hoofd Opleiding

Jaar in jaar uit investeert de KNVB in goede opleidingen voor trainers-coaches, op diverse niveaus. Dat is belangrijk, want de trainer-coach oefent directe invloed uit op de ontwikkeling en op het spelplezier van spelers. Maar minstens net zo veel aandacht verdient de functie van Hoofd Opleiding (HO). Hij of zij is degene die binnen de vereniging zorgt voor een duidelijke visie op het gebied van jeugdvoetbal, die trainer-coaches op een goede manier begeleidt en daardoor indirect ook spelers beter maakt.

In dit artikel legt René van Baren het belang van de HO-functie uit, en geven Pasquale Hoekman (Hoofd Opleiding bij ADO'20) en Toan Tan (bestuurslid Technische Zaken bij ADO'20) aan wat de aanstelling van een HO hun vereniging al heeft gebracht.

Foto: KNVB Media

René van Baren: 'In onze beleving zou het niet moeten uitmaken of een vereniging acht jeugdteams heeft of vijftig. Ieder jeugdteam heeft een trainer-coach nodig die aandacht verdient en volgens de verenigingsvisie zou moeten trainen en wedstrijden spelen. De HO speelt daar een belangrijke rol in.'

Meerwaarde

'In Nederland zien we dat er steeds

meer verenigingen zijn die een HO aanstellen. Dat is een ontwikkeling die we toejuichen, want zeker wanneer de functie van HO op een goede manier wordt ingevuld, krijgt het niveau van het jeugdvoetbal een kwaliteitsimpuls. Wanneer een vereniging stappen wil maken, is het trouwens ook gewoon nodig dat iemand (of meerdere personen als de taken verdeeld zijn) aangesteld wordt die processen begeleidt, die de rode draad bewaakt, die trainer-coaches aandacht geeft en die ze helpt om zich te ontwikkelen. Of

uit. Een HO heeft voor elke vereniging meerwaarde.'

Invloed

'Betere trainer-coaches dragen bij aan zowel de ontwikkeling als aan het plezier dat spelers aan het voetbalspel beleven. Tegelijkertijd zorgen ze voor het behoud van jeugdleden. Des te meer plezier spelers ervaren tijdens trainingen en wedstrijden, des te groter de kans is dat ze blijven voetballen en misschien, zodra ze ouder zijn, zelf trainer-coach worden. Dat plezier

'Een HO heeft voor elke vereniging meerwaarde'

het nu gaat om een grote, middelgrote of kleine vereniging, dat maakt niet

hangt voor een groot deel samen met de kwaliteit van de begeleiding die ze krijgen. Omdat trainer-coaches aangestuurd worden door de HO, heeft deze zeker op indirecte manier dus een grote invloed op het behoud van (jeugd)spelers. We zien trouwens steeds vaker dat trainer-coaches binnen de vereniging zelf de stap naar de HO-functie zetten. Het van waarde zijn voor de hele jeugdopleiding, in plaats van alleen het eigen team, levert namelijk enorm veel voldoening op. Bijkomend voordeel is dat zij de

HO-opleidingen (A, B, C)

De voorbije jaren zijn er in dit vakblad een aantal artikelen verschenen, die gingen over het Hoofd Opleiding. In een van die artikelen viel reeds te lezen dat de KNVB in het seizoen 2017/2018 gestart is met diverse HO-opleidingen, die dienden als pilot. Naar aanleiding van die pilot zijn er in het huidige seizoen, op drie verschillende niveaus, HO-opleidingen gestart. Meer weten? Bezoek de website van de KNVB (<https://www.knvb.nl/assist-trainers/opleidingen/hoofdopleiding-opleidingen>).

Wat levert een Hoofd Opleiding op voor een vereniging?

Een HO:

- draagt onder andere bij aan het ontwikkelen en behoud van trainer-coaches die zich hierdoor (nog) meer gewaardeerd voelen.
- geeft aandacht aan trainer-coaches, waardoor op de langere termijn minder werving nodig is.
- kan zorgen voor een veiliger voetbalklimaat bij de vereniging, waardoor spelers en kader zich nog meer thuisvoelen.
- draagt bij aan een meer soepele doorstroming van de jeugd naar de senioren.
- ontwikkelt en bewaakt de rode draad binnen de jeugdopleiding.
- draagt bij aan de indirecte ontwikkeling en daardoor ook aan het behoud van spelers.

cultuur in de vereniging goed kennen, weten welke kant de vereniging op wil en vooral ook wat er wel of niet mogelijk is.'

Positionering

'Bij het aanstellen van een HO is een belangrijke rol weggelegd voor het bestuur. De KNVB adviseert besturen om vooraf goed na te denken over de positionering van de HO. Waar in de organisatie komt hij of zij te staan? Is dat onder een (technische) commissie, of is dat niet het geval? Voert de HO het bestaande beleid uit of gaat hij juist zelf beleid schrijven? Ongeacht de vorm die gekozen wordt, bij de positionering van de HO spreekt het voor zich dat wij vooral uitgaan van de lange termijn. Pas wanneer de positionering bepaald is, kan overgegaan worden tot het inrichten van het takenpakket.'

Takenpakket

'Als het aan de KNVB ligt, richt de HO zich voornamelijk op drie kerntaken, namelijk: het opstellen of ontwikkelen van een jeugdvoetbalbeleid, het implementeren van jeugdvoetbalbeleid en het begeleiden en scholen van het

voetbaltechnisch kader. Momenteel is er een behoorlijk aantal verenigingen in Nederland die iemand hebben aangesteld voor het ontwikkelen van de jeugdopleiding. We weten, dankzij onderzoek naar hun takenpakket, dat velen van hen onvoldoende toekomen aan de drie door ons geschetste kerntaken. Dit gegeven betekent dat het van belang is dat het bestuur van een amateurvereniging een duidelijke visie ontwikkelt op de taken die de HO vervult. Wat wordt er, gelet op de (on)mogelijkheden van de vereniging, van een HO verwacht? En misschien ook: waar hoeft hij of zij zich juist niet druk over te maken? Zodra je zaken als positionering en takenpakket helder hebt geformuleerd, kun je iemand zoeken die de functie van HO op een goede manier kan invullen.'

Overeenkomst

De KNVB raadt verenigingen aan om goede afspraken te maken met de HO en deze op papier te zetten. Met de overeenkomst zijn de verwachtingen naar elkaar helder en kom je er gaandeweg het proces achter of de invulling van de functie op papier overeenkomt met wat er in de praktijk nodig is.

ADO '20 (Aanhouden Doet Overwinnen 1920) werd op 15 mei 1920 opgericht. De vereniging uit Heemskerk speelt momenteel met het eerste elftal in de Derde Divisie (zondag). Met ingang van dit seizoen heeft de vereniging een HO aangesteld. Toan Tan is bestuurslid Technische Zaken bij ADO'20.

Waardevol

'Een aantal jaar geleden heb ik binnen de vereniging een opmerking gemaakt over het feit dat er zo weinig jeugdspelers in het

eerste elftal speelden. 'Dan moet je er zelf wat aan gaan doen', was min of meer de reactie die ik kreeg. In 2014 hebben we daartoe een brede groep mensen vanuit ADO'20 samengebracht. Door vervolgens met elkaar te praten over de richting die we op willen, is het visiestuk 'De sprong naar morgen' ontstaan. Daarin beschrijven we onder andere dat we, in het jaar 2020, voor vijftig procent met jongens uit onze eigen opleiding in het eerste elftal willen spelen. Een kwart van de spelers mag van 'scooterafstand' komen. Het laatste kwart van nog verder, mits die groep echt van toegevoegde waarde is. Inmiddels bestaat onze eerste selectie trouwens al voor veertig procent uit eigen jeugdspelers, dus dat is zeker voor een derdedivisie-

Drie kerntaken van de HO

- het opstellen of ontwikkelen van een jeugdvoetbalbeleid
- het implementeren van jeugdvoetbalbeleid
- het begeleiden en scholen van het voetbaltechnisch kader

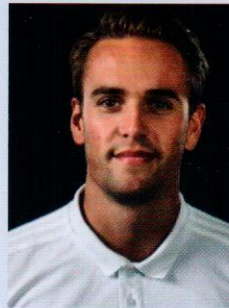
club al een mooi percentage. Een visie bedenken en uitwerken is leerzaam en waardevol, maar ten tijde van die gesprekken was de realiteit dat we niet iemand hadden die daar voor de volle honderd procent voor kon gaan. Er was wel sprake van enige vorm van kaderbegeleiding, en van speelwijze-ontwikkeling, maar om op termijn de doelstellingen uit ons visiestuk te behalen moest er meer gebeuren.'

Noodzaak

'Onze club staat in het linkerrijtje en dat is ook waar we structureel willen eindigen. Onze jeugdopleiding is onlangs door het Kwaliteit & Performance Programma aangemerkt als Regionale Jeugdopleiding. We zijn dus op de goede weg, maar zien natuur-

Pasquale Hoekman is met ingang van dit seizoen aangesteld als HO, en volgt bij de KNVB de opleiding HO-A.

Aandacht

'Wat ik bij deze vereniging zie, en daar staan ze niet alleen in, is dat in het verleden die taken die horen bij een HO veelal door

goede vrijwilligers werden gedaan. Echte clubmensen, die naast de organisatorische taken van de HO ook zelf nog eens trainer waren van een team. Maar wanneer een vereniging op be-

krijgt van het ballenhok en aan wie wordt verteld waar het trainingsveld is, levert vroeg of laat problemen op. Alleen wanneer je tijd vrijmaakt om jeugdtrainers goed te begeleiden, kun je ervoor zorgen dat ze zich ontwikkelen en plezier houden in het geven van trainingen. Uiteindelijk komt dat het algehele niveau van de jeugdtypeopleiding ten goede. Daarnaast ben ik ervan overtuigd dat je in de toekomst minder nieuwe trainers hoeft te werven.'

Verskil

'Momenteel volg ik de opleiding HO-A, waarbij we ons richten op de processen waar een HO verantwoordelijk voor is. Een voorbeeld daarvan is de implementatie en het bewaken van beleid. Hoe ga je dat nu planmatig voor elkaar krijgen? Tijdens de cursusavonden leveren zowel de KNVB als de cursisten input en sparren we met elkaar over verschillende onderwerpen. Hier zijn vervolgens opdrachten aan gekoppeld. Het planmatig werken, vanuit een duidelijke missie, visie en doelstellingen komt duidelijk terug en daar heb ik in de praktijk bij ADO'20 al veel aan gehad. Ons streven is om iedere jeugdspeler een gelijkwaardige opleiding te geven, door trainers van wie ze kwalitatief goede trainingen krijgen. Een belangrijke rol daarbij is weggelegd voor de HO, vooral omdat

'Om doelstellingen te behalen, vinden we het nodig dat er geïnvesteerd wordt in een HO die ons daarbij kan helpen'

lijk ook zaken die voor verbetering vatbaar zijn. Met in het achterhoofd ons visiestuk zijn we daarom met het bestuur om de tafel gegaan. Om doelstellingen te behalen vinden we het nodig dat er geïnvesteerd wordt in een HO die ons daarbij kan helpen. Maar meer aandacht voor de begeleiding van jeugdspelers en jeugdtrainers, voor een beter scoutingproces, voor verbeterde faciliteiten, dat kost geld. Die extra investering moet wel op verantwoorde wijze gebeuren. We hebben met elkaar een profiel opgesteld voor een HO, passend bij onze vereniging. Van de kandidaten die hebben gereageerd, hebben we Pasquale Hoekman aangesteld. Inmiddels zijn we een tijdje onderweg, we zien duidelijk een verbetering in de communicatie. De trainers hebben in Pasquale dagelijks een aanspreekpunt, waardoor ook wij als bestuur meer te horen en te zien krijgen over hoe het gaat en waar behoefte aan is.'

paalde vlakken iets wil bereiken, is er iemand nodig die zich nog nadrukkelijker bezighoudt met het ontwikkelen van het voetballen binnen de jeugdtypeopleiding. Neem het implementeren en bewaken van beleid, of het ontwik-

'Een belangrijke rol is weggelegd voor de HO, vooral omdat hij of zij frequent op de club is en aandacht heeft voor wat er speelt'

kelen van spelers en kader. Zoets vergt tijd en aandacht. Zo ben ik op trainingsavonden aanwezig om trainers op individueel niveau te ontwikkelen en ze de aandacht te geven die zij nodig hebben en verdienen. Daarnaast organiseer ik ook kaderscholing. Het klassieke voorbeeld van een nieuwe trainer die slechts een sleutel

hij of zij frequent op de club is en aandacht heeft voor wat er speelt. De eerste geluiden over onze manier van werken zijn positief, en dat is fijn om te horen.'

Avondje Rinus

Steeds meer verenigingen maken er gebruik van: 'een avondje Rinus', georganiseerd vanuit de KNVB. Voor deze avonden komt de KNVB naar de verenigingen toe. Niet alleen het online platform wordt veelvuldig bezocht, ook tijdens deze avonden zitten de kantines vol met enthousiaste trainers en Hoofden Opleiding. Het avondje Rinus is ook ingebed in de verschillende opleidingen binnen de KNVB. Zo ook bij de opleiding tot Hoofd Opleiding. De Voetbaltrainer kijkt met verschillende hoofdrolspelers terug op de avond waarop het scholen van technisch kader door middel van Rinus centraal stond. Een avond die werd georganiseerd bij Rijnsburgse Boys, waar de Hoofden Opleiding het avondje Rinus hebben toegepast.

'Ik ben fan van Rinus. Het werkt makkelijk en heeft uitgebreide functies' (Ruben Plu, HO Rijnsburgse Boys)

Tijdens de reguliere HO-C avond op de club komt ook Rinus voorbij. Jan Kroes, Technisch Jeugdcoördinator vanuit de KNVB en docent van deze HO-C opleiding, vertelt hierover: 'Onze cursisten organiseren gedurende de opleiding zelfstandig scholingsmomenten voor zowel beginnend als gevorderd kader. Rinus speelt hierin een belangrijke rol. Het is namelijk een omgeving die steeds vaker bezocht wordt door voornamelijk beginnende trainers. Het doel van Rinus én van deze avond is om uiteindelijk jeugdspelers met (nog) meer plezier te laten voetballen en de kwaliteit van het voetbal te verbeteren.'

'Rinus is een heel handige app, voor zowel de beginnende als de gevorderde trainer' (Jaco Hogewoning, Coördinator Onderbouw Rijnsburgse Boys)

'Tijdens zo'n opleidingsavond, waar aan dus zowel de cursisten tot HO als de trainers van de deelnemende vereniging deelnemen, wordt er een duidelijke koppeling gemaakt tussen de theorie en de praktijk. Na de praktijk wordt er samen doorgekeken naar vervolgstappen binnen het begeleiden en opleiden van kader.'

'De app is eenvoudig in gebruik en geeft veel informatie over de oefeningen' (Jaco Hogewoning)

'Rinus is een onlineplatform voor alle jeugdtrainers in Nederland, waar alle benodigde informatie en kennis te verkrijgen is. Deze avonden bieden hulp bij het leren gebruiken van Rinus. Niet alleen voor de jeugdtrainers, maar ook voor de Hoofden Opleiding van de verenigingen én zelfs voor bestuursleden. Daarnaast worden verenigingen uitgedaagd om nog meer in te zetten op het verder ontwikkelen van de jeugdopleiding.'

'We hebben, vanuit Rijnsburgse Boys, in combinatie met de visie vanuit de KNVB onze eigen visie op voetballen ontwikkeld. Deze hebben we gekoppeld aan Rinus en dat werkt perfect' (Ruben Plu)

Rinus is meer dan alleen een database van verschillende oefenstof en voetbalvormen. 'Rinus blijft zich ontwikkelen, zoals het voetbal dat ook doet. Naast de losse oefeningen kunnen er ook complete trainingen vanaf gehaald worden. Trainingen die passen bij de leeftijd van de groep die getraind wordt. Deze trainingen kunnen dan ook weer toegespitst worden naar circuittrainingen of verschillende toernooivormen. Ook het G-voetbal kan naar voren gehaald worden binnen Rinus. Daarnaast kan er gemakkelijk een meerweekse programma in elkaar gezet worden: een set trainingen voor de ontwikkeling

RINUS
DE ONLINE ASSISTENT-TRAINER

www.knvb.nl/Rinus

van het aanvallen, verdedigen en omschakelen. Nog groter en omvangrijker is de mogelijkheid tot het maken van een complete seizoensplanning.'

'Met het gebruik van Rinus kan je zelfs gemakkelijk een vertaalslag maken naar je eigen team. Dat is zo mooi aan Rinus' (Ruben Plu)

Rinus is te downloaden in de app-store, iOS store of Google Play Store, voor zowel Android- als Apple-toestellen. Toch is het handig om als trainer een avondje Rinus bij te wonen. Om een avondje Rinus te organiseren kan er contact worden opgenomen met de KNVB Technisch Jeugdcoördinator <https://www.knvb.nl/assist/assist-bestuurders/ondersteuning>

COACHES BETAALD VOETBAL

INTEGER

DESKUNDIG

PROFESSIEONEEL

"Passie voor voetbal"

"Coaches Betaald Voetbal is de vakvereniging van gediplomeerde trainer/coaches, werkzaam in het Nederlandse Betaald Voetbal alsmede voor leden werkzaam in het buitenland. In het aansturen en uitvoeren van ons voetbalbeleid laten we ons leiden door Nederlandse deugden: een goede infrastructuur, een cultuur van overleg, kennis van de internationale voetbalwereld, een groot netwerk, ons idee over opleiden, ontwikkelen en presteren."

CBV - visie

Coaches Betaald Voetbal is een goed belangenbehartiger van en voor haar leden. Ze manifesteert zich als een vaste en betrouwbare waarde in het Betaald Voetbal. Ze is volwaardig gesprekspartner van de KNVB, clubs en andere belangenorganisaties. Ze biedt zich aan als adviesorgaan en kenniscentrum voor overheid, business partners en overig bedrijfsleven. In onze visie is prioriteit gegeven aan kwaliteit en professionaliteit in opleiden, ontwikkelen, gedrag en presteren.

CBV - missie

De CBV is de cultuurdrager van het Nederlands voetbal en de bewaker van de Hollandse school. De CBV en haar leden kenmerken zich door een extreme

passie voor voetbal. Deze passie voor voetbal komt binnen en buiten de lijnen tot uiting en willen we graag delen. Coaches Betaald Voetbal neemt ook op sociaal maatschappelijk gebied haar verantwoordelijkheid en zet haar kennis en ervaring in voor mens en samenleving.

Onze vaste kerntaken:

1. Het verbeteren van de kwaliteit van het voetbal in zijn algemeenheid en van het betaald voetbal in het bijzonder;
2. Het verder ontwikkelen en professionaliseren van het vak van trainer/coach met alle te onderscheiden disciplines en voetbaltechnische functies;
3. Het bewaken en waar mogelijk verbeteren van het imago van Betaald Voetbal in zijn algemeenheid en de trainer/coach in het bijzonder;
4. Het optimaal behartigen en bewaken van de belangen van de leden.

Coaches Betaald Voetbal als belangenvereniging

De CBV is een stabiele en sterke organisatie en telt meer dan 540 leden. Zij heeft aanzien en een groot draagvlak in het betaald voetbal. In het buitenland

Coaches
Betaald
Voetbal

CULTUURDRAGERS VAN
De Hollandse School

wordt de CBV gezien als het voorbeeld van een goed georganiseerde belangenvereniging voor de professionele trainer/coach. Het is een gezamenlijke taak om deze status te handhaven en daar waar mogelijk te verbeteren. Het consequent naleven van statuten, huishoudelijk reglement en van de afgesproken gedragscode en erecode is daarbij van het grootste belang. Daarnaast staat de CBV voor Sportiviteit en Respect. Met in het achterhoofd de gedachte dat voetbal voor iedereen is en van iedereen, wil de CBV een vereniging zijn met oog voor (mede-) mens en maatschappij. Coaches Betaald Voetbal is Meer dan Voetbal.

CBV

Postbus 1 8000 AA Zwolle
Bezoekadres: Hogeland 10
8024 AZ Zwolle
Telefoon: 088 850 8610
E-mail: info@coachesbv.nl
Website: www.coachesbv.nl

Onze partners

JOUW DRUKWERK, ONZE ZORG
Q-PROMOTIONS.NL

Landstede

DeVoetbalTrainer

BILDERBERG

**SPORT
ACCOUNTANT**

TEAMSPORTBEDARF.NL

GAME ON

SoiFly
ZONVAKANTIES

BASIC-FIT

**SEACON
LOGISTIC**